

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/630**z dnia 17 kwietnia 2019 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do minimalnego pokrycia strat z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ustanowienie całościowej strategii mającej na celu rozwiązanie problemu ekspozycji nieobsługiwanych stanowi ważny cel Unii w jej dążeniu do poprawy odporności systemu finansowego. Wprawdzie za rozwiązanie tego problemu są w pierwszym rzędzie odpowiedzialne banki i państwa członkowskie, to jednak wyraźny wymiar unijny tego problemu skłania Unię do działań mających na celu zmniejszenie obecnego dużego wolumenu ekspozycji nieobsługiwanych, zapobieżenie ich nadmiernej kumulacji w przyszłości, a także zapobieżenie powstawaniu ryzyka systemowego w sektorze instytucji niebędących bankami. Ze względu na wzajemne powiązania między systemem bankowym a systemem finansowym w całej Unii, które wynikają z tego, że banki prowadzą działalność w wielu jurysdykcjach i państwach członkowskich, istnieje znaczne prawdopodobieństwo wystąpienia efektów zarażania w państwach członkowskich i w Unii jako całości, zarówno pod względem wzrostu gospodarczego, jak i stabilności finansowej.
- (2) Kryzys finansowy doprowadził do kumulacji ekspozycji nieobsługiwanych w sektorze bankowym. Konsumenci dotkliwie odczuli późniejszą recesję oraz spadek cen nieruchomości. Ochrona praw konsumentów zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii, jak dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE ⁽⁴⁾ oraz 2014/17/UE ⁽⁵⁾, ma kluczowe znaczenie w rozwiązywaniu kwestii ekspozycji nieobsługiwanych. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE ⁽⁶⁾ wspiera dokonywanie terminowych płatności zarówno przez przedsiębiorstwa, jak i organy publiczne oraz pomaga także zapobiegać takiej kumulacji ekspozycji nieobsługiwanych, jak ta, która miała miejsce w latach kryzysu finansowego.
- (3) Zintegrowany system finansowy zwiększy odporność unii gospodarczej i walutowej na niekorzystne wstrząsy, ponieważ ułatwi sektorowi prywatnemu udział w transgranicznym podziale ryzyka, przy jednoczesnym zmniejszeniu potrzeby współponoszenia ryzyka przez podmioty sektora publicznego. Aby osiągnąć te cele, Unia powinna ukończyć budowę unii bankowej i dalej rozwijać unię rynków kapitałowych. Zajęcie się kwestią ewentualnego narastania ekspozycji nieobsługiwanych w przyszłości ma podstawowe znaczenie dla wzmocnienia unii bankowej, gdyż jest niezbędne dla zapewnienia konkurencji w sektorze bankowym, utrzymania stabilności finansowej oraz pobudzania akcji kredytowej, w celu tworzenia miejsc pracy i pobudzania wzrostu gospodarczego w Unii.
- (4) W swoim „Planie działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie” z dnia 11 lipca 2017 r. Rada zwróciła się do szeregu instytucji, by zastosowały odpowiednie środki w celu dalszego zajęcia się problemem, jaki stanowi duży wolumen ekspozycji nieobsługiwanych w Unii, oraz w celu zapobieżenia kumulacji takich ekspozycji w przyszłości. W tym planie działania określono kompleksowe podejście skoncentrowane wokół zestawu uzupełniających się działań politycznych w czterech obszarach: (i) nadzór; (ii) reformy strukturalne ram dotyczących niewypłacalności i odzyskiwania długów; (iii) rozwój rynków wtórnych w odniesieniu do aktywów zagrożonych oraz (iv) wspieranie restrukturyzacji systemu bankowego. Działania

⁽¹⁾ Dz.U. C 79 z 4.3.2019, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 43.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1).

w tych obszarach należy podjąć na szczeblu Unii oraz w stosownych przypadkach na szczeblu krajowym. Komisja ogłosiła podobny zamiar w swoim komunikacie w sprawie dokończenia budowy unii bankowej z dnia 11 października 2017 r., w którym wezwała do przyjęcia kompleksowego pakietu środków na rzecz rozwiązania problemów związanych z kredytami zagrożonymi w Unii.

- (5) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽⁷⁾ stanowi, wraz z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽⁸⁾, ramy prawne zawierające przepisy ostrożnościowe obowiązujące instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne (zwane dalej łącznie „instytucjami”). Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 zawiera między innymi przepisy mające bezpośrednie zastosowanie do instytucji na potrzeby określenia ich funduszy własnych. Niezbędne jest zatem uzupełnienie istniejących przepisów ostrożnościowych rozporządzenia (UE) nr 575/2013 dotyczących funduszy własnych o przepisy nakładające wymóg dokonywania odliczeń od tych funduszy w przypadku, gdy ekspozycje nieobsługiwane są w niewystarczającym stopniu pokryte rezerwami lub innymi korektami. Dzięki temu wymogowi powstanie de facto ostrożnościowy mechanizm ochronny dla ekspozycji nieobsługiwanych, który będzie miał jednolite zastosowanie do wszystkich instytucji w Unii oraz będzie obejmował również instytucje działające na rynku wtórnym.
- (6) Ostrożnościowy mechanizm ochronny nie powinien uniemożliwiać właściwym organom wykonywania ich uprawnień nadzorczych zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE. Jeżeli właściwe organy stwierdzą w indywidualnych przypadkach, że mimo stosowania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu ostrożnościowego mechanizmu ochronnego dla ekspozycji nieobsługiwanych, tego rodzaju ekspozycje konkretnej instytucji nie są w wystarczającym stopniu pokryte, powinny mieć one możliwość skorzystania z uprawnień nadzorczych przewidzianych w dyrektywie 2013/36/UE, w tym z uprawnienia, do wymagania od instytucji stosowania szczególnej polityki w zakresie rezerw lub szczególnego traktowania aktywów w kontekście wymogów w zakresie funduszy własnych. W związku z tym właściwe organy mogą wykraczać, w indywidualnych przypadkach, poza wymagania określone w niniejszym rozporządzeniu w celu zapewnienia wystarczającego pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.
- (7) Do celów stosowania ostrożnościowego mechanizmu ochronnego należy wprowadzić do rozporządzenia (UE) nr 575/2013 przepisy określające jasny zbiór warunków na potrzeby klasyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych. Ponieważ w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014⁽⁹⁾ określono już kryteria dotyczące ekspozycji nieobsługiwanych na potrzeby sprawozdawczości nadzorczej, właściwe jest, by klasyfikacja tych ekspozycji opierała się na tych istniejących już uregulowaniach. W rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 680/2014 mowa jest o ekspozycjach, których dotyczy niewykonanie zobowiązania zgodnie z definicją na potrzeby obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, oraz o ekspozycjach o utraconej wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości. Ponieważ działania restrukturyzacyjne mogą mieć wpływ na to, czy ekspozycja jest klasyfikowana jako nieobsługiwana, kryteria klasyfikacji są uzupełnione przez jasne kryteria dotyczące wpływu działań restrukturyzacyjnych. Działania restrukturyzacyjne powinny mieć na celu przywrócenie kredytobiorcy statusu stabilnej zdolności do spłaty i powinny być zgodne z prawem Unii w zakresie ochrony konsumentów, a zwłaszcza z przepisami dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE, mogą mieć jednak różne uzasadnienia i różne konsekwencje. W związku z tym należy przewidzieć, że objęcie ekspozycji nieobsługiwanej działaniem restrukturyzacyjnym nie powinno prowadzić do zaprzestania klasyfikacji tej ekspozycji jako nieobsługiwanej, chyba że spełnione są określone rygorystyczne kryteria dotyczące zaprzestania takiego klasyfikowania.
- (8) Im dłużej dana ekspozycja jest nieobsługiwana, tym mniejsze jest prawdopodobieństwo odzyskania jej wartości. W związku z tym część ekspozycji, która powinna być pokryta przez rezerwy, inne korekty lub odliczenia, powinna się zwiększać z upływem czasu zgodnie z góry określonym harmonogramem. Ekspozycje nieobsługiwane nabyte przez instytucję powinny zatem podlegać harmonogramowi, który rozpoczyna się od dnia, w którym ekspozycja nieobsługiwana została pierwotnie sklasyfikowana jako nieobsługiwana, a nie od dnia jej nabycia. W tym celu sprzedający powinien poinformować nabywcę o dacie sklasyfikowania danej ekspozycji jako nieobsługiwanej.
- (9) Przy obliczaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego należy uwzględnić częściowe odpisy. Aby uniknąć podwójnego naliczenia odpisu, należy stosować pierwotną wartość ekspozycji przed częściowym odpisem. Uwzględnienie częściowych odpisów na liście pozycji, które można zastosować w celu spełnienia wymogów dotyczących mechanizmu ochronnego, powinno zachęcać instytucje do uznania odpisów we właściwym czasie. W przypadku ekspozycji nieobsługiwanych nabytych przez instytucję po cenie niższej niż kwota należna od dłużnika, nabywca powinien ująć różnicę między ceną nabycia a kwotą należną od dłużnika w taki sam sposób jak częściowy odpis na potrzeby ostrożnościowego mechanizmu ochronnego.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Dz.U. L 191 z 28.6.2014, s. 1).

- (10) Ogólnie oczekuje się, że zabezpieczone ekspozycje nieobsługiwane będą powodować mniej znaczące straty niż niezabezpieczone ekspozycje nieobsługiwane, gdyż z tytułu ochrony kredytowej zabezpieczającej ekspozycję nieobsługiwaną instytucji przysługuje określone roszczenie w stosunku do składnika aktywów lub wobec osoby trzeciej, jako uzupełnienie roszczenia głównego instytucji względem kredytobiorcy, który nie wykonuje zobowiązania. W przypadku niezabezpieczonej ekspozycji nieobsługiwanej przysługuje jedynie ogólne roszczenie główne względem kredytobiorcy, który nie wykonuje zobowiązania. Z uwagi na wyższe straty oczekiwane z tytułu niezabezpieczonych ekspozycji nieobsługiwanych należy zastosować bardziej rygorystyczny harmonogram.
- (11) Ekspozycję, która jest tylko częściowo objęta kwalifikującą się ochroną kredytową, należy traktować jako zabezpieczoną w odniesieniu do części objętej ochroną oraz jako niezabezpieczoną w odniesieniu do części, która nie jest objęta kwalifikującą się ochroną kredytową. W celu ustalenia, które części ekspozycji nieobsługiwanych należy traktować jako zabezpieczone lub niezabezpieczone, należy zastosować kryteria uznawalności ochrony kredytowej oraz pełnego i całkowitego zabezpieczenia hipotekami, wykorzystywanymi do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych, zgodnie z odpowiednim podejściem przewidzianym w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, uwzględniającym stosowną korektę wartości.
- (12) Należy stosować ten sam harmonogram bez względu na powód, dla którego ekspozycja jest nieobsługiwana. Ostrożnościowy mechanizm ochronny należy stosować na poziomie indywidualnych ekspozycji. W odniesieniu do niezabezpieczonych ekspozycji nieobsługiwanych należy stosować harmonogram trzyletni. Aby umożliwić instytucjom i państwom członkowskim poprawę skuteczności postępowań w zakresie restrukturyzacji lub egzekucji oraz uznać, że ekspozycje nieobsługiwane, zabezpieczone nieruchomościami i kredyty na nieruchomości mieszkalne gwarantowane przez zdefiniowanego w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 uznanego dostawcę ochrony, będą miały wartość resztkową przez dłuższy czas po sklasyfikowaniu kredytu jako nieobsługiwanego, należy przewidzieć harmonogram dziewięcioletni. W odniesieniu do innych zabezpieczonych ekspozycji nieobsługiwanych należy stosować harmonogram siedmioletni w celu osiągnięcia pełnego pokrycia.
- (13) Powinna istnieć możliwość uwzględnienia działań restrukturyzacyjnych w celu zastosowania odpowiedniego współczynnika pokrycia. Mówiąc dokładniej, ekspozycja powinna być nadal klasyfikowana jako nieobsługiwana, lecz wymóg pokrycia powinien pozostać stały przez dodatkowy rok. W związku z tym współczynnik, który miałby zastosowanie w roku, w którym ekspozycja została objęta działaniem restrukturyzacyjnym, powinien mieć zastosowanie przez dwa lata. W przypadku gdy, po upływie dodatkowego roku, ekspozycja jest nadal nieobsługiwana, należy określić mający zastosowanie współczynnik tak, jak gdyby ekspozycja nie została objęta żadnym działaniem restrukturyzacyjnym, z uwzględnieniem dnia, w którym ekspozycja została pierwotnie zaklasyfikowana jako nieobsługiwana. Zważywszy na to, że objęcie działaniami restrukturyzacyjnymi nie powinno prowadzić do arbitrażu, dodatkowy rok powinien być dozwolony wyłącznie w odniesieniu do pierwszego działania restrukturyzacyjnego, którym została objęta ekspozycja od momentu sklasyfikowania ekspozycji jako nieobsługiwanej. Ponadto okres jednego roku, w którym współczynnik pokrycia pozostaje niezmienny, nie powinien prowadzić do przedłużenia harmonogramu tworzenia rezerw. W rezultacie działanie restrukturyzacyjne, którym została objęta ekspozycja w trzecim roku po sklasyfikowaniu ekspozycji nieobsługiwanej jako niezabezpieczonej lub w siódmym roku po sklasyfikowaniu ekspozycji nieobsługiwanej jako zabezpieczonej, nie powinno opóźnić pełnego pokrycia ekspozycji nieobsługiwanej.
- (14) Aby zapewnić, by wycena ochrony kredytowej związanej z nieobsługiwanymi ekspozycjami instytucji była zgodna z podejściem ostrożnościowym, Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) (EUNB) powinien rozważyć potrzebę posiadania wspólnej metody oraz, w razie konieczności, opracować taką wspólną metodę wyceny, w szczególności w odniesieniu do założeń dotyczących możliwości odzyskania należności oraz egzekwowalności, ewentualnie obejmującej także minimalne wymogi w zakresie aktualizacji wyceny ochrony kredytowej pod względem harmonogramu.
- (15) Aby ułatwić sprawne przejście do stosowania tego nowego ostrożnościowego mechanizmu ochronnego, nowe przepisy nie powinny mieć zastosowania do ekspozycji utworzonych przed dniem 26 kwietnia 2019 r.
- (16) Aby zapewnić, by wprowadzane niniejszym rozporządzeniem zmiany do rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zaczęły obowiązywać w odpowiednim terminie, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (17) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 575/2013,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„m) mającą zastosowanie kwotę niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.”;

2) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 47a

Ekspozycje nieobsługiwane

1. Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) ekspozycja obejmuje dowolną z następujących pozycji, pod warunkiem że nie są one ujęte w portfelu handlowym instytucji:

- a) instrument dłużny, w tym dłużny papier wartościowy, kredyt, zaliczkę oraz depozyt płatny na żądanie;
- b) udzielone zobowiązanie do udzielenia pożyczki, udzieloną gwarancję finansową lub każde inne udzielone zobowiązanie, bez względu na to, czy mają one charakter odwoławczy czy nieodwoławczy, z wyjątkiem niewykorzystanych zobowiązań kredytowych, które można bezwarunkowo anulować w każdym momencie i bez wypowiedzenia lub które skutecznie zapewniają automatyczne anulowanie ze względu na pogorszenie się zdolności kredytowej kredytobiorcy.

2. Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) wartością ekspozycji instrumentu dłużnego jest jego wartość księgową obliczoną bez uwzględnienia żadnych korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 105, kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m), innych redukcji funduszy własnych związanych z daną ekspozycją ani częściowych odpisów dokonanych przez instytucję od ostatniego sklasyfikowania ekspozycji jako nieobsługiwanej.

Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) wartość ekspozycji instrumentu dłużnego nabytego po cenie niższej niż kwota należna ze strony dłużnika obejmuje różnicę między ceną nabycia a kwotą należną od dłużnika.

Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) wartością ekspozycji udzielonego zobowiązania do udzielenia pożyczki, udzielonej gwarancji finansowej lub każdego innego zobowiązania, o których mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, jest ich wartość nominalna, która odzwierciedla maksymalną ekspozycję instytucji na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia jakiegokolwiek ochrony kredytowej rzeczywistej lub ochrony kredytowej nierzeczywistej. Wartość nominalną udzielonego zobowiązania do udzielenia pożyczki stanowi niewykorzystana kwota, którą instytucja zobowiązała się pożyczyć, a wartość nominalną udzielonej gwarancji finansowej stanowi maksymalna kwota, którą jednostka musiałaby zapłacić w przypadku uruchomienia gwarancji.

Wartość nominalna, o której mowa w akapicie trzecim niniejszego ustępu, nie uwzględnia żadnej korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 105, kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m) ani innych redukcji funduszy własnych związanych z daną ekspozycją.

3. Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) następujące ekspozycje klasyfikuje się jako nieobsługiwane:

- a) ekspozycję, w odniesieniu do której uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178;
- b) ekspozycję, którą uznaje się za ekspozycję o utraconej wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości;
- c) ekspozycję w okresie warunkowym zgodnie z ust. 7, w przypadku objęcia jej dodatkowymi działaniami restrukturyzacyjnymi lub gdy dana ekspozycja ulega przeterminowaniu o ponad 30 dni;
- d) ekspozycję w postaci zobowiązania, które – w przypadku jego uruchomienia lub wykorzystania w inny sposób – prawdopodobnie nie zostałyby spłacone w pełni bez konieczności realizacji zabezpieczenia;
- e) ekspozycję w postaci gwarancji finansowej, w przypadku której istnieje prawdopodobieństwo, że strona uprawniona z tytułu gwarancji wezwie do wykonania odnośnej gwarancji finansowej, w tym w przypadku, gdy bazowa gwarantowana ekspozycja spełnia kryteria uznania jej za nieobsługiwaną.

Do celów lit. a), w przypadku gdy instytucja posiada wobec dłużnika ekspozycje bilansowe, które są przeterminowane o ponad 90 dni i które stanowią ponad 20 % wszystkich ekspozycji bilansowych wobec tego dłużnika, wszystkie ekspozycje bilansowe i pozabilansowe wobec tego dłużnika uznaje się za nieobsługiwane.

4. Ekspozycje, które nie podlegają działaniom restrukturyzacyjnym, przestają być klasyfikowane jako nieobsługiwane do celów art. 36 ust. 1 lit. m), jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) ekspozycja spełnia stosowane przez instytucję kryteria zaprzestania klasyfikacji jako ekspozycja o utraconej wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości oraz klasyfikacji jako ekspozycja, której dotyczy niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178;
- b) sytuacja dłużnika poprawiła się w takim stopniu, że instytucja jest przekonana, że pełna i terminowa spłata zostanie prawdopodobnie dokonana;
- c) dłużnik nie posiada żadnych kwot przeterminowanych o ponad 90 dni.

5. Klasyfikacja ekspozycji nieobsługiwanej jako składnik aktywów trwałych przeznaczony do sprzedaży zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości nie prowadzi do zaprzestania jej klasyfikacji jako ekspozycji nieobsługiwanej do celów art. 36 ust. 1 lit. m).

6. Ekspozycje nieobsługiwane, które podlegają działaniom restrukturyzacyjnym, przestają być klasyfikowane jako nieobsługiwane do celów art. 36 ust. 1 lit. m), jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) ekspozycje nie znajdują się już w sytuacji, która prowadziłaby do ich klasyfikacji jako nieobsługiwanych zgodnie z ust. 3;
- b) upłynął co najmniej rok od daty objęcia ekspozycji działaniami restrukturyzacyjnymi lub od daty zaklasyfikowania ekspozycji jako nieobsługiwanych, w zależności od tego, która z tych dat przypada później;
- c) po podjęciu działań restrukturyzacyjnych nie pozostały żadne kwoty przeterminowane oraz instytucja, na podstawie analizy sytuacji finansowej dłużnika, jest przekonana o prawdopodobieństwie pełnej i terminowej spłaty ekspozycji.

Pełnej i terminowej spłaty nie uznaje się za prawdopodobną, chyba że dłużnik dokonywał regularnych i terminowych płatności kwot równych jednej z poniższych wartości:

- a) kwocie, która była przeterminowana przed objęciem ekspozycji działaniami restrukturyzacyjnymi, w przypadku istnienia kwot przeterminowanych;
- b) kwocie odpisanej w ramach działań restrukturyzacyjnych, którymi została objęta ekspozycja, w przypadku braku kwot przeterminowanych.

7. W przypadku gdy ekspozycja nieobsługiwana przestaje być klasyfikowana jako nieobsługiwana zgodnie z ust. 6, ekspozycję tę uznaje się za ekspozycję w okresie warunkowym do czasu spełnienia wszystkich następujących warunków:

- a) upłynęły co najmniej dwa lata od dnia, w którym ekspozycja podlegająca działaniom restrukturyzacyjnymi została ponownie sklasyfikowana jako obsługiwana;
- b) przez co najmniej połowę okresu, przez który ekspozycja byłaby uznawana za ekspozycję w okresie warunkowym, dokonywane były regularne i terminowe płatności prowadzące do spłaty znacznej łącznej kwoty z tytułu kwoty głównej lub odsetek;
- c) żadna z ekspozycji wobec dłużnika nie jest przeterminowana o ponad 30 dni.

Artykuł 47b

Działania restrukturyzacyjne

1. Działanie restrukturyzacyjne jest ugodą instytucji z dłużnikiem, który doświadcza lub prawdopodobnie doświadczy problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych. Ugoda może wiązać się ze stratą dla kredytodawcy i dotyczy jednego z poniższych działań:

- a) zmiany warunków zobowiązania dłużnego, która to zmiana nie zostałaby przyznana, gdyby dłużnik nie doświadczył problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych;
- b) całkowitego lub częściowego refinansowania zobowiązania dłużnego, które to refinansowanie nie zostałoby przyznane, gdyby dłużnik nie doświadczył problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych.

2. Za działania restrukturyzacyjne uznaje się co najmniej następujące sytuacje:

- a) nowe warunki umowy są korzystniejsze dla dłużnika niż dotychczasowe warunki umowy, w przypadku gdy dłużnik doświadcza lub prawdopodobnie doświadczy problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych;
- b) nowe warunki umowy są korzystniejsze dla dłużnika niż warunki umowy oferowane przez tę samą instytucję w tym samym czasie dłużnikom o podobnym profilu ryzyka, w przypadku gdy dłużnik doświadcza lub prawdopodobnie doświadczy problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych;
- c) ekspozycja zgodnie z pierwotnymi warunkami umowy została sklasyfikowana jako nieobsługiwana przed zmianą warunków umowy lub zostałaby sklasyfikowana jako nieobsługiwana w przypadku braku zmiany warunków umowy;
- d) działanie, które prowadzi do całkowitego lub częściowego anulowania zobowiązania dłużnego;
- e) instytucja zezwała na skorzystanie z klauzul umożliwiających dłużnikowi zmianę warunków umowy, a ekspozycja została sklasyfikowana jako nieobsługiwana przed skorzystaniem z tych klauzul lub zostałaby sklasyfikowana jako nieobsługiwana w przypadku nieskorzystania z tych klauzul;

- f) w momencie udzielenia kredytu lub blisko tego momentu dłużnik dokonał płatności kwoty głównej innego zobowiązania dłużnego lub odsetek od tego zobowiązania wobec tej samej instytucji, które to zobowiązanie zostało sklasyfikowane jako ekspozycja nieobsługiwana lub zostałyby sklasyfikowane jako taka ekspozycja w przypadku braku tych płatności;
- g) zmiana warunków umowy obejmuje spłaty dokonane dzięki wejściu w posiadanie zabezpieczenia, jeżeli taka zmiana stanowi przedmiot ugody.
3. Następujące okoliczności wskazują na to, że mogły zostać przyjęte działania restrukturyzacyjne:
- a) pierwotna umowa była przeterminowana o ponad 30 dni co najmniej raz w ciągu trzech miesięcy przed jej zmianą lub byłaby przeterminowana o ponad 30 dni w przypadku braku tej zmiany;
- b) w momencie zawarcia umowy kredytowej lub blisko tego momentu dłużnik dokonał płatności kwoty głównej innego zobowiązania dłużnego lub odsetek od tego zobowiązania wobec tej samej instytucji, które to zobowiązanie było przeterminowane o ponad 30 dni co najmniej raz w ciągu trzech miesięcy poprzedzających udzielenie nowego kredytu;
- c) instytucja zezwala na skorzystanie z klauzul umożliwiających dłużnikowi zmianę warunków umowy, a ekspozycja jest przeterminowana o ponad 30 dni lub byłaby przeterminowana o ponad 30 dni w przypadku nieskorzystania z tych klauzul.
4. Do celów niniejszego artykułu problemy dłużnika z wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych ocenia się na poziomie dłużnika, uwzględniając wszystkie podmioty prawne należące do grupy dłużnika, które są objęte zakresem skonsolidowanej rachunkowości grupy, oraz osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad tą grupą.

Artykuł 47c

Odliczenia z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych

1. Do celów art. 36 ust. 1 lit. m) instytucje określają mającą zastosowanie kwotę niedoboru pokrycia oddzielnie dla każdej ekspozycji nieobsługiwanej, którą to kwotę odlicza się od pozycji kapitału podstawowego Tier I, przez odjęcie kwoty określonej zgodnie z lit. b) niniejszego ustępu od kwoty określonej zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, w przypadku gdy kwota, o której mowa w lit. a), przekracza kwotę, o której mowa w lit. b):
- a) suma:
- (i) ewentualnej niezabezpieczonej części każdej ekspozycji nieobsługiwanej, pomnożonej przez mający zastosowanie współczynnik, o którym mowa w ust. 2;
- (ii) ewentualnej zabezpieczonej części każdej ekspozycji nieobsługiwanej, pomnożonej przez mający zastosowanie współczynnik, o którym mowa w ust. 3;
- b) suma następujących pozycji, jeżeli odnoszą się one do tej samej ekspozycji nieobsługiwanej:
- (i) korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego;
- (ii) dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 105;
- (iii) innych redukcji funduszy własnych;
- (iv) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów – wartości bezwzględnej kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. d), które odnoszą się do ekspozycji nieobsługiwanych, jeżeli wartość bezwzględna, którą można przypisać każdej ekspozycji nieobsługiwanej, określa się w drodze pomnożenia kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. d) przez udział, jaki kwota oczekiwanej straty z tytułu ekspozycji nieobsługiwanej stanowi w całkowitej kwocie oczekiwanych strat z tytułu ekspozycji, których dotyczy lub których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, stosownie do przypadku;
- (v) w przypadku gdy ekspozycja nieobsługiwana nabywana jest po cenie niższej niż kwota należna od dłużnika – różnicy między ceną nabycia a kwotą należną od dłużnika;
- (vi) kwot odpisanych przez instytucję od czasu sklasyfikowania danej ekspozycji jako nieobsługiwanej.

Zabezpieczoną część ekspozycji nieobsługiwanej stanowi ta część ekspozycji, którą do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z częścią trzecią tytułu II uznaje się za objętą ochroną kredytową rzeczywistą lub ochroną kredytową nierzeczywistą, względnie w pełni i całkowicie zabezpieczoną hipotekami.

Niezabezpieczona część ekspozycji nieobsługiwanej odpowiada ewentualnej różnicy między wartością tej ekspozycji, o której mowa w art. 47a ust. 1, a ewentualną zabezpieczoną częścią tej ekspozycji.

2. Do celów ust. 1 lit. a) ppkt (i) stosuje się następujące współczynniki:
 - a) 0,35 dla niezabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem trzeciego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej;
 - b) 1 dla niezabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się od pierwszego dnia czwartego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej.
3. Do celów ust. 1 lit. a) ppkt (ii) zastosowanie mają następujące współczynniki:
 - a) 0,25 dla zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem czwartego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej;
 - b) 0,35 dla zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem piątego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej;
 - c) 0,55 dla zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem szóstego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej;
 - d) 0,70 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z częścią trzecią tytuł II lub stanowiącej kredyt na nieruchomość mieszkalną gwarantowany przez uznanego dostawcę ochrony, o którym mowa w art. 201, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem siódmego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej;
 - e) 0,80 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej inną ochroną kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą zgodnie z częścią trzecią tytuł II, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem siódmego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej;
 - f) 0,80 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z częścią trzecią tytuł II lub stanowiącej kredyt na nieruchomość mieszkalną gwarantowany przez uznanego dostawcę ochrony, o którym mowa w art. 201, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem ósmego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej;
 - g) 1 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej inną ochroną kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą zgodnie z częścią trzecią tytuł II, który to współczynnik stosuje się od pierwszego dnia ósmego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej;
 - h) 0,85 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z częścią trzecią tytuł II lub stanowiącej kredyt na nieruchomość mieszkalną gwarantowany przez uznanego dostawcę ochrony, o którym mowa w art. 201, który to współczynnik stosuje się w okresie między pierwszym a ostatnim dniem dziewiątego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej;
 - i) 1 dla części ekspozycji nieobsługiwanej zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z częścią trzecią tytuł II lub stanowiącej kredyt na nieruchomość mieszkalną gwarantowany przez uznanego dostawcę ochrony, o którym mowa w art. 201, który to współczynnik stosuje się od pierwszego dnia dziesiątego roku po sklasyfikowaniu tej ekspozycji jako nieobsługiwanej.
4. W drodze odstępstwa od ust. 3 następujące współczynniki mają zastosowanie do części ekspozycji nieobsługiwanej gwarantowanej lub ubezpieczonej przez oficjalną agencję kredytów eksportowych:
 - a) 0 dla zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się w okresie między rokiem a siedmioma latami po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej; oraz
 - b) 1 dla zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, który to współczynnik stosuje się od pierwszego dnia ósmego roku po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej.
5. EUNB ocenia zakres praktyk stosowanych do wyceny zabezpieczonych ekspozycji nieobsługiwanych i może opracować wytyczne w celu określenia wspólnej metody, obejmującej ewentualne minimalne wymogi w zakresie aktualizacji wyceny pod względem harmonogramu i metod doraźnych, na potrzeby ostrożnościowej wyceny uznanych form ochrony kredytowej rzeczywistej i nierzeczywistej, w szczególności w odniesieniu do założeń dotyczących możliwości odzyskania należności oraz egzekwowalności ochrony kredytowej. Wytyczne te mogą również obejmować wspólną metodę określania zabezpieczonej części ekspozycji nieobsługiwanej, o której mowa w ust. 1.

Wytyczne te wydaje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

6. W drodze odstępstwa od ust. 2, w przypadku gdy ekspozycja, w okresie od roku do dwóch lat od sklasyfikowania jej jako nieobsługiwanej, została objęta działaniem restrukturyzacyjnym, współczynnik mający zastosowanie zgodnie z ust. 2 w dniu objęcia ekspozycji działaniem restrukturyzacyjnym ma zastosowanie przez dodatkowy okres jednego roku.

W drodze odstępstwa od ust. 3, w przypadku gdy ekspozycja, w okresie od dwóch do sześciu lat od sklasyfikowania jej jako nieobsługiwanej, została objęta działaniem restrukturyzacyjnym, współczynnik mający zastosowanie zgodnie z ust. 3 w dniu objęcia ekspozycji działaniem restrukturyzacyjnym ma zastosowanie przez dodatkowy okres jednego roku.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do pierwszego działania restrukturyzacyjnego, którym objęto daną ekspozycję, po sklasyfikowaniu jej jako nieobsługiwanej.”;

3) art. 111 ust. 1 akapit pierwszy wyrażenie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Wartością ekspozycji składnika aktywów jest wartość księgowa tego składnika, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego zgodnie z art. 110, dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 105, odliczeniu kwot zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m) oraz dokonaniu innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów. Wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I jest następujący odsetek jej wartości nominalnej po zmniejszeniu o korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i kwoty odliczone zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m):”;

4) art. 127 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niezabezpieczonej części każdej pozycji, w przypadku gdy dłużnik nie wykonał zobowiązania zgodnie z art. 178, lub – w przypadku ekspozycji detalicznych – niezabezpieczonej części każdego instrumentu kredytowego, z którym wiąże się niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178, przypisuje się następujące wagi ryzyka:

- a) 150 %, w przypadku gdy suma korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m) wynosi mniej niż 20 % wartości niezabezpieczonej części ekspozycji w sytuacji, gdyby nie zastosowano tych korekt i odliczeń;
- b) 100 %, w przypadku gdy suma korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i kwot odliczonych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m) wynosi co najmniej 20 % wartości niezabezpieczonej części ekspozycji w sytuacji, gdyby nie zastosowano tych korekt i odliczeń.”;

5) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 159

Sposób ujmowania kwot oczekiwanych strat

Instytucje odejmują kwoty oczekiwanych strat, obliczone zgodnie z art. 158 ust. 5, 6 i 10, od korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego zgodnie z art. 110, dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 105 oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z przedmiotowymi ekspozycjami, z wyjątkiem odliczeń dokonanych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. m). Dyskonto z tytułu ekspozycji bilansowych nabytych w przypadku niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 166 ust. 1, ujmuje się w ten sam sposób co korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego. Korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, nie są stosowane w celu pokrycia kwot oczekiwanych strat z tytułu innych ekspozycji. W powyższych obliczeniach nie uwzględnia się kwot oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych ani korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego związanych z tymi ekspozycjami.”;

6) art. 178 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych przekracza 90 dni. Właściwe organy mogą zastąpić okres 90 dni okresem wynoszącym 180 dni w przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi lub nieruchomościami komercyjnymi MSP należących do kategorii ekspozycji detalicznych, a także ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego. Okres wynoszący 180 dni nie ma zastosowania do celów art. 36 ust. 1 lit. m) ani art. 127.”;

7) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 469a

Odstępstwo od wymogu dokonywania odliczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych

W drodze odstępstwa od art. 36 ust. 1 lit. m) instytucje nie odliczają od pozycji kapitału podstawowego Tier I mającej zastosowanie kwoty niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych, w przypadku gdy ekspozycja została utworzona przed dniem 26 kwietnia 2019 r.

W przypadku gdy warunki ekspozycji, która została utworzona przed dniem 26 kwietnia 2019 r., zostaną zmienione przez instytucję w sposób, który zwiększa ekspozycję instytucji wobec dłużnika, ekspozycję uznaje się za utworzoną w dniu, w którym zmiana zaczyna obowiązywać, i przestaje ona być objęta odstępstwem przewidzianym w akapicie pierwszym.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący
